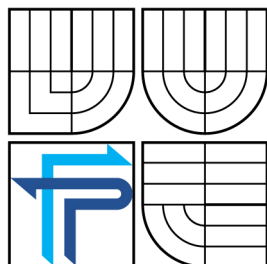

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

ÚSTAV FINANCÍ (ÚF)

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

INSTITUTE OF FINANCES

NÁVRH NA ZLEPŠENÍ HOSPODAŘENÍ OBCE

PROPOSAL OF THE COMMUNE ECONOMY IMPROVEMENT

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

JOSEF NĚMEČEK

VEDOUcí PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. EVA LAJTKEPOVÁ, Ph.D.

BRNO 2007

žadání BP

Licenční smlouva podepsaná autorem (list 1)

Licenční smlouva podepsaná autorem (list 2)

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá hospodařením obce Březnice ve Zlínském kraji.

Její část teoretická shrnuje nejpodstatnější poznatky z oblasti fungování obce, hospodaření obce a z oblasti rozpočtového určení daní. Praktická část obsahuje analýzu stavu obecního hospodaření jak v oblasti rozpočtových příjmů a výdajů, tak i v oblasti hospodaření s obecním majetkem.

Na základě předchozích poznatků je provedena SWOT analýza, jsou stanoveny problematické oblasti obecního hospodaření a formulovány návrhy na zlepšení, včetně zhodnocení jejich přínosu pro obec a stupně realizace.

ANNOTATION

This thesis deals with money management in municipality Březnice in Zlin region. Its theoretical part sums up the most important pieces of knowledge concerning municipality functioning, money management and also concerning budget tax determination. The practical part comprises the analyses of the status of municipal money management both in the field of budget receipts and expenditures and in the field of money management of municipal property.

In terms of previous pieces of knowledge, there is carried out SWOT analyses, there are set the problematic fields of municipal money management and defined proposals for improving including also contribution for municipality and the level of realization.

KLÍČOVÁ SLOVA

veřejné finance, obec, místní samospráva, rozpočtové určení daní, hospodaření obce, obecní rozpočet

KEY WORDS

public finance, local self-government, budget tax determination, municipality economy, municipal budget

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE DLE ČSN ISO 690:

NĚMEČEK, J. *Návrh na zlepšení hospodaření obce*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2007. 62 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že tato bakalářská práce je původní a zpracoval jsem jí samostatně.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 29. května 2007

.....
Podpis

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych rád poděkoval za věcné připomínky, cenné rady při konzultacích a za odborné vedení vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Evě Lajtkepové, Ph.D.

Také si velmi cením pomoci všech těch, kteří byli ochotni spolupracovat se mnou při zpracování této bakalářské práce. Velký dík patří zejména panu starostovi obce Březnice Josefu Hutěčkovi, který mi pomohl získat v průběhu zpracování práce všechny potřebné informace a pomohl mi s praktickou realizací mých návrhů.

A děkuji i paní Ireně Haluzové za poskytnutí všech požadovaných dat, týkajících se obecního hospodaření.

OBSAH

ÚVOD	11
1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	13
1.1 Vymezení základních pojmů	13
1.2 Rozpočtová soustava ČR	16
1.3 Hospodaření obce	17
1.3.1 Příjmy obecního rozpočtu	18
1.3.2 Výdaje obecního rozpočtu	19
1.3.3 Financování	20
1.3.4 Obecní majetek	20
1.3.5 Kontrola hospodaření obce	21
1.4 Probíhající legislativní změny	21
2. PRAKTICKÁ ČÁST	23
2.1 Představení obce Březnice	23
2.2 Zhodnocení hospodaření obce	25
2.2.1 Příjmy obecního rozpočtu	26
2.2.2 Výdaje obecního rozpočtu	29
2.2.3 Aktiva (majetková struktura)	33
2.2.4 Pasiva (kapitálová struktura)	36
2.2.5 Doplnkové analýzy a hodnocení	38
2.3 Investiční projekty v obci	39
2.3.1 Realizované investiční projekty	39
2.3.2 Investiční projekty ve fázi realizace	40
2.3.3 Plánované velké investiční projekty	40
2.4 Shrnutí analýzy obecního hospodaření	42
2.4.1 SWOT analýza	42
2.4.2 Pojmenování řešených oblastí	44
3. VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ, PŘÍNOS A STUPEŇ REALIZACE	46

ZÁVĚR	52
Seznam použitých zdrojů	53
Seznam tabulek, grafů a obrázků	55
Seznam použitých zkratek a symbolů	56
Seznam příloh	57
Přílohy	58

ÚVOD

Obec je základním celkem územní samosprávy v ČR. Ústava ČR definuje obec pomocí třech základních charakteristik: území, občané a samospráva. Jedním ze základních práv obce je vlastnit majetek a s ním samostatně hospodařit a jedna ze základních povinností je plnit své veřejné úkoly dle příslušných zákonů. Proto je obci svěřena i určitá část prostředků protékajících veřejným sektorem a uděleno právo zajišťovat si pro svou činnost další zdroje příjmů.

Hlavním úkolem obce je tedy využívat účelně a hospodárně svůj majetek k všestrannému rozvoji svého území a péči o potřeby svých občanů. Cílem této bakalářské práce je proto pomocí komplexní analýzy obecního hospodaření dospět k určení problematických oblastí plnění výše uvedeného hlavního úkolu u konkrétní obce a na základě podrobného nastudování problému připravit a formulovat návrhy směřující ke zlepšení stávajícího stavu. Součástí tohoto úkolu je také popsat kroky vedoucí k uvedení připravených návrhů do praxe a zhodnocení získaného efektu pro tuto obec.

Pro dosažení cíle byl stanoven následující postup práce. Prvním krokem je hlubší studium oblasti obecního hospodaření a současné získávání všech potřebných dat o finanční a majetkové situaci obce. Následně musí být všechna tato data podrobena analytickým metodám aby mohlo dojít k vyhledání a pojmenování problematických oblastí. Na tomto základě je možné postavit práci na návrzích ke zlepšení hospodaření obce a připravovat jejich realizaci.

Předpokladem je získání příslušných dat z odborné literatury a internetových zdrojů pro teoretickou část. V praktické části se primárním zdrojem stávají data získaná přímo na obci, formou fotokopií originálních dokumentů, nebo formou jejich předání v elektronické podobě. Sekundárním zdrojem dat praktické části je odborná literatura a konzultace s pracovníky obce a dalších institucí.

První část práce shrnuje všechny podstatné poznatky z oblasti fungování obce a obecního hospodaření.

V praktické části jsou data získaná z obce zpracovány základními metodami finanční analýzy a k nalezení problematických oblastí je použita také SWOT analýza.

Problematické oblasti jsou pojmenovány a jsou vypracovány návrhy na zlepšení obecního hospodaření.

V závěru práce jsou shrnuty všechny podstatné body, jak podrobné analýzy hospodaření obce, tak i návrhů, které byly ke zkvalitnění obecního hospodaření formulovány. Celá práce je zakončena přílohami, ve kterých se vyskytují sumarizace podkladových materiálů z obce, které sloužily jako vstupní data u provedených analýz.

1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

1.1 Vymezení základních pojmů

Legislativa

Při zpracování návrhu na zlepšení hospodaření obce musíme vycházet především ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje a zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích, vše v platném znění (4).

Z právního hlediska je návrh na zlepšení hospodaření obce dokumentem analytickým, indikačním a koordinačním. Nemá pro obec žádnou závaznost a rozhodnutí o případné realizaci návrhů je plně v kompetenci příslušných orgánů obce.

Obec

Obec je základní územní samosprávný celek (dále ZÚSC). Ústava definuje tři základní znaky obce. **Obyvatelstvo**, které společně užívá vymezené **území** (katastrální území) a které má právo na **samosprávu** (1).

Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a v právních vztazích vystupuje vlastním jménem a na vlastní odpovědnost (6).

Působnost obce (postavení a funkce)

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích plní obec tyto základní funkce:

V záležitostech o kterých může dle zákona samostatně rozhodovat má obec tzv. **samostatnou působnost**. Takto rozhoduje o věcech veřejné správy a samosprávy resp. také o zabezpečování dalších druhů lokálních veřejných statků. Jedná se o správu, která je nezávislá na celku společenské organizace a je oddělená od státní správy.

Tuto funkci plní obec tím způsobem, že volené zastupitelstvo obce svým rozhodnutím svěřuje vlastní realizaci výkonným orgánům (11).

V rámci své druhé základní funkce vykonává obec tzv. **přenesenou působnost**, při níž zajišťuje státní správu v rozsahu vymezeném zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. V rámci této činnosti obce zajišťují úkony v oblasti částečně decentralizované veřejné správy (11). Orgány obce jsou povinny zajistit úkoly v přenesené působnosti. Obec

dostávají na tyto úkoly příspěvek ze státního rozpočtu. Při vydávání nařízení a při rozhodování o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech fyzických a právnických osob se orgány obce řídí zákony a právními předpisy vydanými na základě zákona. Při výkonu přenesené působnosti v ostatních věcech se orgány obce řídí zákony, právními předpisy vydanými na základě zákona a též usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů. Nezajišťuje-li obec řádný výkon přenesené působnosti, rozhodne krajský úřad o převzetí v celém svěřeném rozsahu nebo jen na některém úseku výkon přenesené působnosti pověřený obecní úřad, jež leží v příslušném kraji (14).

Řízení obce

Občané se podílejí na řízení obce

- **nepřímo** prostřednictvím svých volených zástupců,
- **přímo**, a to aktivní účastí na veřejných zasedáních zastupitelstva obce, účastí v různých komisích nebo v místním referendu (12).

O zabezpečování úkolů obce rozhodují volené orgány obce, které rozhodují na svých zasedáních hlasováním, při němž se uplatňuje pravidlo nadpoloviční většiny všech členů (11).

Orgány obce

Orgánem obce je obecní **zastupitelstvo, rada obce, starosta a jeho zástupci a obecní úřad**. Obec může dále zřizovat poradní a kontrolní orgány obce (6).

Zastupitelstvo

V oblasti samosprávy rozhoduje zastupitelstvo prostřednictvím **obecně závazných vyhlášek**. Schvaluje např. územní plán obce a její rozpočet, zřizuje a ruší obecní policii, rozhoduje o vyhlášení místního referenda či volí nebo odvolává starostu. Rozhodnutí zastupitelstva vykonává rada obce (3).

Členové zastupitelstva (zastupitelé) jsou voleni občany obce. Počet členů zastupitelstva je stanoven především podle počtu obyvatel obce (6).

Ze zákona o obcích (16) jednoznačně vyplývá, že zastupitelstvu obce je vyhrazeno:

- schvalovat program rozvoje územního obvodu obce,
- dále schvalovat územní plán obce a regulační plán a vyhlášovat jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou,
- schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce,
- zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce,
- zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny (6).

Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem, který je odpovědný zastupitelstvu obce. Členové rady jsou starosta, místostarosta a další členové volení z řad zastupitelstva obce. Rada vydává **nařízení obce**, **připravuje návrhy** pro jednání zastupitelstva a **kontroluje** plnění úkolů obecním úřadem (6).

Starosta

Je volen z řad zastupitelstva a zastupitelstvu obce se ze své funkce také zodpovídá. V době nepřítomnosti jej zastupuje místostarosta. Starosta a místostarosta podepisují právní předpisy obce (6).

Obecní úřad

Obecní úřad plní úkoly, které mu uloží obecní rada nebo zastupitelstvo a pomáhá jednotlivým komisím a výborům obecního zastupitelstva v jejich činnosti (8).

Katastrální území

Je technická jednotka, kterou tvoří místopisně uzavřený a v katastru nemovitostí společně evidovaný soubor nemovitostí (8).

Obyvatelstvo

Chápeme jako společenský útvar s kvalitativními a kvantitativními znaky. Vedle počtu je základní charakteristikou obyvatelstva jeho složení neboli struktura. Informaci o struktuře získáváme ze statistických dat o populaci k určitému datu (8).

Spolupráce mezi obcemi

Uskutečňuje se a) na základě smlouvy ke splnění konkrétního úkolu, b) na základě dohody o vytvoření dobrovolného svazku obcí, c) zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona dvěma nebo více obcemi (8).

1.2 Rozpočtová soustava ČR

Způsob financování potřeb veřejného sektoru vyhovující v jedné zemi nemusí být zcela vhodný v jiné zemi. Nicméně v základních rysech stanovila základní požadavky na finanční systém územní samosprávy Evropská charta místní správy i návrh Evropské charty regionální samosprávy (7).

Rozpočtová soustava v ČR je tvořena veřejnými rozpočty a mimorozpočtovými fondy.

Rozpočtová soustava v ČR je upravena třemi základními zákony.

- první normou je zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Zákon se zabývá rozpočtem státu a jeho střednědobým výhledem, příjmy a výdaji, vypracováním návrhu zákona o státním rozpočtu a rozpočtových provizorem,
- druhou normou je zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tato norma určuje pravidla rozpočtování územní samosprávy tj. nových krajů a municipalit,
- třetím zákonem je zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, který mění pravidla dosavadního rozpočtového určení výnosů daní u obcí a měst,
- zákon o rozpočtovém určení daní mění nejen podíly obcí a měst na jednotlivých daních, ale i druhovost daňových příjmů (14).

Tabulka č. 1. Rozpočtové určení daní v ČR

daň	upřesnění	SFDI	kraje	obce
Daň z přidané hodnoty	poplatníkem kraj		8,92%	20,59%
Daň spotřební (z minerálních olejů)		9,10%	9,10%	
Daň z příjmu fyzických osob	zálohy a přiznaná daň			30,00%
	odváděná zaměstnavatelem		8,92%	1,50%
	vybíraná srážkou		8,92%	20,59%
	zbytek x 0,6		8,92%	20,59%
Daň z příjmu právnických osob	poplatníkem kraj/obec		100,00%	100,00%
	ostatní		8,92%	20,59%
Daň z nemovitostí				100%
Daň silniční		100%		
červená	procento s celostátního výnosu daně, které se poté dělí mezi všechny kraje/obce příslušným koeficientem			
zelená	procento z výnosu daně vztaženému k území/katastru obce			

Pramen: zákona č. 243/2000Sb., o rozpočtovém určení daní

1.3 Hospodaření obce

Obce jsou povinny chránit svůj majetek před zničením, poškozením, odcizením, zneužitím a před neoprávněnými zásahy, pečovat o jeho zachování a rozvoj. Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně, v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti (11).

Rozpočet obce

Financování činnosti obce se řídí rozpočtem. Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud není stanoveno, že probíhají mimo rozpočet. Rozpočet se vypracovává v návaznosti na rozpočtový výhled, který je pomocným nástrojem obce sloužící pro střednědobé finanční plánování jeho hospodářství, a na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria. Rozpočtový výhled musí obce dle příslušného zákona (20) sestavovat na 2 až 5 let, které následují po roce, na který je sestavován rozpočet (6).

Rozpočet může být sestaven jako vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový. Zpracovává se v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou (23). Návrh rozpočtu musí být vhodným způsobem před jeho projednáním v zastupitelstvu zveřejněn po dobu 15 dnů. Připomínky k návrhu rozpočtu mohou občané uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně při zasedání zastupitelstva.

Schválení rozpočtu patří do vyhrazené pravomoci zastupitelstva obce. Radě obce je vyhrazeno zajišťovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu. (14)

1.3.1 Příjmy obecního rozpočtu

Jsou jedním z hlavních zdrojů majetku obcí a krajů, a tedy současně také hlavních znaku a předpokladů jejich postavení jakožto samosprávných celků. Jedná se o nevratné získané finanční prostředky, které nezahrnují návratná inkasa (úvěry apod.). (8)

Příjmy územních rozpočtů se závazně třídí podle platné rozpočtové skladby. Dle tříd rozpočtové skladby dělíme příjmy na:

Třída 1. Daňové příjmy

Třída 2. Nedaňové příjmy

Třída 3. Kapitálové příjmy

Třída 4. Přijaté dotace

Daňové příjmy

Jedná se o příjmy z daní, místních poplatků a správních poplatků. Daňové příjmy obce jsou dány zákonem č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní. Dle tohoto zákona jsou daně rozděleny na výlučné (obce dostávají celý obnos daně) a sdílené (obci patří část z výnosu daně) (11).

Místní poplatky v ČR v podstatě zastupují funkci tzv. místních daní, které jsou běžné v některých jiných zemích (13). Správní poplatky jsou poplatky za správní úkony a rozhodnutí.

Nedaňové příjmy

Jedná se o příjmy z vlastní činnosti, pronájmu majetku, prodeje neinvestičního majetku atd.

Kapitálové příjmy

Příjmy z prodeje investičního majetku nebo cenných papírů ve vlastnictví obce

Přijaté dotace

Dnes tvoří významnou část rozpočtů obcí. Pochází z rozpočtů statní správy i územní samosprávy.

1.3.2 Výdaje obecního rozpočtu

Rozpočtové výdaje jsou platby obce jiným subjektům včetně poskytování návratných zdrojů.

Obecní výdaje se dle platné rozpočtové skladby třídí do následujících tříd (23):

Třída 5. Běžné výdaje

Třída 6. Kapitálové výdaje

Běžné výdaje

Z běžných výdajů se financují pravidelně se opakující potřeby v příslušném roce. Proto se o nich někdy mluví jako o provozních (neinvestičních) výdajích. Slouží obci především k zajišťování veřejných statků pro své občany (11).

Kapitálové výdaje

Pochází z kapitálové části rozpočtu. Jedná se především o výdaje na pořízení nových investic (11). Na financování investic obce většinou získávají nenávratné účelové dotace ze státního rozpočtu nebo dalších fondů, ale mohou je získat i pomocí úvěrů, půjček nebo vydáváním obligací (6).

1.3.3 Financování

Výdajová třída, která zachycuje přijaté výpůjčky prostředků a jejich splátky.

1.3.4 Obecní majetek

Rozumí se jím věci a majetková práva stanovená zvláštním zákonem. Podle zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, některé věci přešly z majetku státu do vlastnictví obcí ze zákona. Jiné mohly přejít do vlastnictví obcí jen na základě rozhodnutí příslušného státního orgánu.

Majetek ve vlastnictví obcí lze rozdělit z hlediska jeho využití do několika oblastí:

- kmenový majetek (slouží v výkonu správních funkcí obcí),
- majetek v sociální oblasti (slouží vybrané skupině obyvatelstva obcí při zajišťování činností, které jsou určeny k sociálním účelům – jeselská zařízení, mateřské a základní školy, domy s pečovatelskou službou, domovy důchodců či azylové domy),
- majetek ve veřejné oblasti (slouží většině obyvatelstva obcí při zajišťování veřejně prospěšných činností – veřejná doprava, komunální služby, tj. likvidace komunálního odpadu, veřejné osvětlení, správa a údržba místních komunikací, údržba obecní zeleně či správa a údržba krematoria a obecních hřbitovů),
- majetek v zájmové oblasti (slouží vybrané části obyvatelstva obcí, tento majetek má mnohdy potenciál být ziskový – sportovní zařízení, kulturní zařízení vč. divadel a kin),
- majetek ostatní - komerční (slouží většině obyvatelstva obcí, tento majetek je schopen být na obecním rozpočtu dlouhodobě nezávislý – dodávka tepla, správa a údržba vodovodních a kanalizačních řádů či správa obecních lesů a rybníků),
- majetek přebytečný a neupotřebitelný (majetek ve špatném stavu, nevyužívaný, rozdrobený v jednotlivých obcích zřízených a založených organizací, resp. společností) (10).

1.3.5 Kontrola hospodaření obce

Obce jsou součástí veřejného sektoru, tedy získávají většinu svých finančních zdrojů z veřejných financí, to znamená z prostředků daňových poplatníků. Občané mají právo nejen rozhodovat o použití těchto financí dle veřejné volby, ale také kontrolovat jak byly tyto zdroje použity. Cílem veřejné kontroly je zjistit, zda hospodaření s veřejnými prostředky je hospodárné a účelné, a v přijatelné formě to sdělit občanům.

Součástí veřejné kontroly je přezkoumání hospodaření obcí. Hlavními cíli přezkoumání jsou zajištění dodržování právních předpisů a opatření při hospodaření s veřejnými prostředky soustředěnými v rozpočtu obce, zajištění ochrany těchto prostředků proti rizikům a hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy (11).

Povinnost obcí nechat si přezkoumat hospodaření je uvedena v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích je definována povinnost obcí požádat o přezkoumání hospodaření auditora nebo auditorskou společnost (obce s více než 5000 obyvateli), popřípadě krajský úřad (obce s méně než 5000 obyvateli) (6).

1.4 Probíhající legislativní změny

„Významnou skutečností, která bude mít dopad na finanční hospodaření územních samosprávných celků v následujících letech, je přijetí celé řady nových právních norem. Zejména jde o legislativu upravující sociální oblast (zákon č. 108/2006Sb., o sociálních službách, zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi).

Nová právní úprava má vliv i na strukturu navrhovaných dotací ze státního rozpočtu pro územní samosprávné celky. Nebudou již rozpočtovány dotace na domovy důchodců, na ústavy sociální péče a dotace na výkon zřizovatelských funkcí v oblasti sociálních služeb, které nahradí nový systém, realizovaný v rámci kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí (dále MPSV).

Dojde k nahrazení současného systému dávek sociální péče dávkami pomoci v hmotné nouzi, které budou spolu s dávkami pro zdravotně postižené uvolňovány rovněž z kapitoly MPSV, které bude zodpovědné za veškerou metodickou činnost a problematiku finančního zajištění sociální péče. Bude vytvořen nový dotační titul

"Dotace na činnosti vykonávané obcemi s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí".

I přes komplikovanou situaci ve státním rozpočtu se navrhuje celkové navýšení prostředků na výkon státní správy pro kraje, obce a hl. m. Prahu cca o 1 mld. Kč oproti roku 2006. Byla provedena selektivní valorizace příspěvku o 5 % a valorizace příspěvku na školství o 3 %“ (15).

2. PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 Představení obce Březnice

Poloha obce

Obec Březnice se nachází ve Zlínském kraji, v těsném sousedství krajského města Zlín. Přesněji jižně od Zlína v údolí, které počíná v Březnici a vede směrem západním k městu Uherské Hradiště.

Obec sousedí na svém severním okraji s krajským městem Zlín (městské části Filmové ateliéry, Pod Majákem a Salaš), na svém západním okraji s obcí Bohuslavice a na jižním okraji obce v zalesněné kopcovité oblasti sousedí s katastry obcí Březůvky a Doubravy.

Co se regionálního určení týče, leží obec na západním okraji rozhraní regionů Valašska a Slovácka.

Obecné informace o obci

Rozloha katastru: 960 ha

Počet obyvatel: 1181 (ke dni 29. 5. 2007)

Název obce je odvozen od názvu potoku, který na okraji obce pramení a obcí protéká. Březnice- voda tekoucí březovým porostem.

Nejstarší dochovaná zmínka o obci se nachází v Zemských deskách práva olomouckého z roku 1397.

Obecní samospráva

Starosta: Josef Hutěčka

Místostarosta: František Halíček

Účetní: Irena Haluzová

Zastupitelstvo obce: 15 členů

Rada obce: 5 členů

Výbory: výbor finanční, výbor kontrolní

Komise: komise životního prostředí, zemědělství a lesního hospodářství, komise školská, komise sociální

Starosta obce je jediným uvolněným radním. Obec má dále dva zaměstnance: sekretářku a technicko-hospodářského pracovníka.

Hospodářství a zaměstnanost

Obyvatelstvo se živilo původně převážně zemědělstvím. Velká změna tohoto trendu začala na počátku 20. století a vyvrcholila v předválečném období. Podnikatel Tomáš Baťa založil ve Zlíně obuvnickou a strojírenskou výrobu a mnoho obyvatel začalo za prací docházet a dojíždět (z počátku opravdu spíše docházet) do Zlína a zemědělství zůstalo jen okrajovým zdrojem živobytí.

Po roce 1989 došlo postupně k pádu obuvnického gigantu Svit a prodeji strojírenské firmy ZPS zahraničnímu investorovi a obyvatelstvo se muselo přeorientovat na jiné zaměstnavatele nejrozumnějšího druhu, nebo začít s podnikáním.

Podnikatelé v obci

V obci působí mnoho živnostníků nejrozumnějšího zaměření, ale jsou zde jen dvě větší společnosti, které se výraznou měrou podílejí na životě v obci a zaměstnanosti obyvatel.

Společnost ADIP s.r.o je velkoobchodem náhradních dílů a příslušenství pro všechny významné značky nákladních aut. V současnosti má 13 poboček na území ČR a Slovenska. Zaměstnává velký počet obyvatel z obce.

Společnost ZAKO Turčín podniká v oboru zámečnictví. Sídlo má v sousední obci Březůvky, ale v Březnici má sídlo vedení společnosti a stálou provozovnu. Cílem společnosti v kooperaci s obecním úřadem je zaměstnávat obyvatele z obce, ale v obci je nedostatek požadovaně kvalifikovaných lidí. Proto v současnosti většina zaměstnanců dojíždí z okolních obcí a Zlína.

Dopravní dostupnost obce

I když se obec nachází jen cca 4km od centra Zlína, do obce nevedou linky městské hromadné dopravy. Proto dopravní obslužnost v současnosti zajišťují linky meziměstské hromadné autobusové dopravy (ČSAD a ostatní soukromé společnosti).

Spodní (západní) část obce má výhodu v tom, že leží na jedné ze dvou hlavních spojovacích cest okresních měst Zlín a Uherské Hradiště. Proto zde některé linky jedoucí na této trase zastavují.

Horní část obce, ležící již v místě, kde se hlavní tah odklání z údolí, má dopravní obslužnost zajištěnou autobusovými spoji meziměstské hromadné dopravy, které jezdí přímo na lince Zlín-Březnice.

Část obyvatel bydlící v části obce, která leží v bočním údolí směrem ke zlínské čtvrti Filmové ateliéry, též využívá možnosti linky MHD Zlín č. 31 ze zastávky Filmové ateliéry nebo Lesní hřbitov.

2.2 Zhodnocení hospodaření obce

Během procesu hodnocení výkazů hospodaření obce budou použity vybrané metody finanční analýzy, především horizontální a vertikální analýza. Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, které jsou obsaženy především ve výkazech hospodaření. Zahrnuje v sobě hodnocení minulosti, současnosti a předpovídání budoucího vývoje a podmínek

Hlavním smyslem finanční analýzy obecního hospodaření je připravit podklady pro kvalitní současné a budoucí rozhodování představitelů obce.

Hlavní funkce finanční analýzy obecního hospodaření:

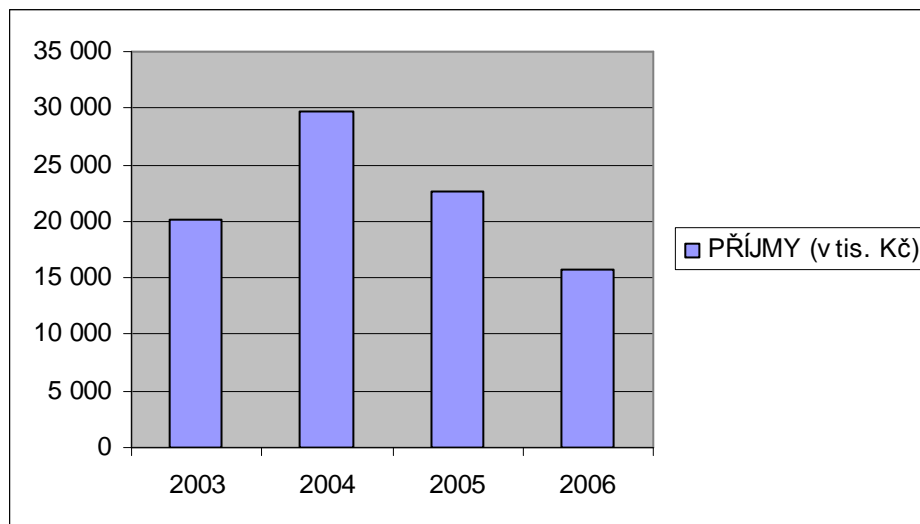
- komplexní posouzení úrovně současné finanční situace obce a její příčiny,
- příprava návrhů ke zlepšení hospodaření obce,
- nástroj pro zkvalitnění rozhodovacích procesů představitelů obce.

Finanční analýza patří k poměrně propracovaným součástem finančního řízení, avšak je pravdou, že implicitně se předpokládá její užití pro ziskově orientované firmy soukromého tržního sektoru (5, s. 23). Proto v rámci hodnocení hospodaření obce musí být tato bohatá škála nástrojů finanční analýzy redukována a modifikována s ohledem na specifika veřejného sektoru (5).

2.2.1 Příjmy obecního rozpočtu

Abychom mohli zhodnotit proces získávání příjmů obce, je třeba provést analýzu výše, struktury a změn příjmů v několika uplynulých letech.

Data, která jsou v této části použita pochází z **výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí**, které jsou sestaveny vždy k 31.12. příslušného roku.

Graf č. 1. Celkové příjmy obecního rozpočtu v jednotlivých letech (Pramen: vlastní zpracování výkazů hospodaření obce Březnice)

Horizontální analýza příjmových tříd obecního rozpočtu

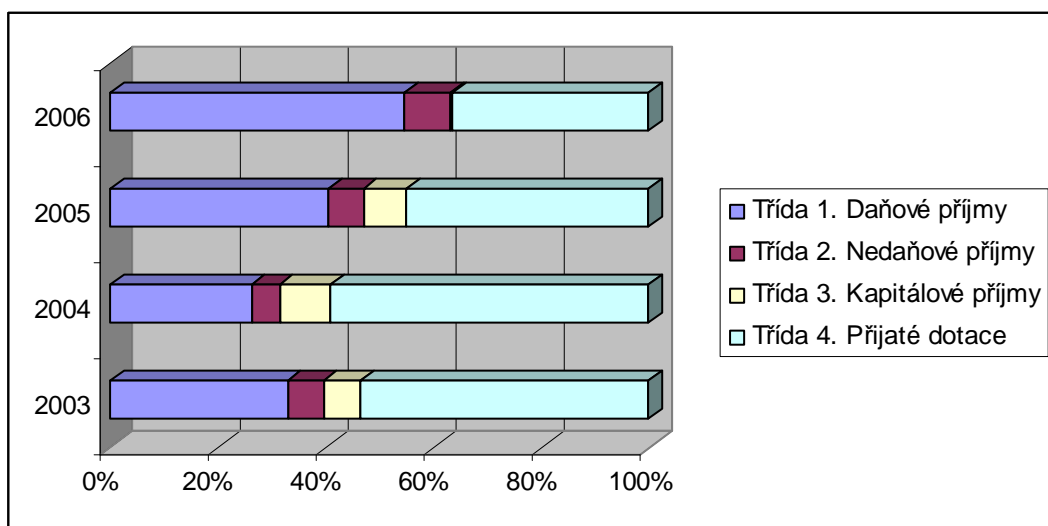
Nejdůležitějším zjištěním horizontální analýzy je trend relativně velkého poklesu všech příjmů (z výjimkou příjmů daňových) v posledních dvou letech. Tento vývoj je ale logickým vyústěním současné situace, kdy obec realizuje jen jednu větší investiční akci (výstavba sportovně- kulturního areálu) a pobírá menší množství dotací a současně se jí snižují kapitálové příjmy.

Tabulka č. 2. Horizontální analýza příjmových tříd obecního rozpočtu (změnové údaje)

Horizontální analýza	2004		2005		2006	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Třída 1. Daňové příjmy	1 127	16,9	1 421	18,2	-666	-7,2
Třída 2. Nedaňové příjmy	201	14,7	-89	-5,7	-140	-9,5
Třída 3. Kapitálové příjmy	1 400	100,3	-1 006	-36,0	-1 723	-96,3
Třída 4. Přijaté dotace	6 733	62,3	-7 333	-41,8	-4 496	-44,0
PŘÍJMY CELKEM	9 461	46,8	-7 007	-23,6	-7 025	-31,0

Pramen: vlastní zpracování výkazů hospodaření obce Březnice

Vertikální analýza příjmových tříd obecního rozpočtu

Graf č. 2. Struktura příjmů obecního rozpočtu (údaje v %) (pramen: vlastní zpracování výkazů hospodaření obce Březnice)

Na základě vertikální analýzy příjmových tříd lze konstatovat, že relativní podíl **daňových příjmů** během sledovaného období rostl (s výkyvem, který byl v roce 2004 způsoben velkým objemem přijatých dotací) a nyní tvoří daňové příjmy více než 50% příjmů obecního rozpočtu. Tento trend odpovídá růstu daňových příjmů v absolutních číslech (viz horizontální analýza).

Roste i procentuální podíl **nedaňových příjmů**, v tomto případě ale nejde o shodu s údaji v absolutních číslech, kde je vývojový trend opačný.

Tabulka č. 3. Vertikální analýza příjmových tříd obecního rozpočtu (údaje v %)

Vertikální analýza	2003	2004	2005	2006
Třída 1. Daňové příjmy	32,9	26,2	40,6	54,5
Třída 2. Nedaňové příjmy	6,7	5,3	6,5	8,5
Třída 3. Kapitálové příjmy	6,9	9,4	7,9	0,4
Třída 4. Přijaté dotace	53,4	59,1	45,0	36,5
PŘÍJMY CELKEM	100,0	100,0	100,0	100,0

Pramen: vlastní zpracování výkazů hospodaření obce Březnice

Tabulka č. 4. Podrobnější přehled daňových a dotačních příjmů obecního rozpočtu (v tis. Kč)

Daňové a dotační příjmy						
OdPa	Pol		2003	2004	2005	2006
0000	1111	Daň z příjmů fyzických osob ze záv. čin. a	1 325	1 459	1 590	1 666
0000	1112	Daň z příjmů fyzických osob ze SVČ	776	1 402	1 953	1 104
0000	1113	Daň z příjmů fyzických osob z kapit. výnos	85	103	88	103
0000	1121	Daň z příjmů právnických osob	1 473	1 613	1 820	1 902
0000	1122	Daň z příjmů právnických osob za obce	76	64	85	0
0000	1211	Daň z přidané hodnoty	2 200	2 374	2 843	2 906
0000	1337	Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	335	379	459	443
0000	1341	Poplatek ze psů	13	19	19	21
0000	1343	Poplatek za užívání veřejného prostranství	0	0	0	9
0000	1344	Poplatek ze vstupného	2	2	1	1
0000	1351	Odvod výtěžků z provozování loterií	2			
0000	1361	Správní poplatky	16	5	1	9
0000	1511	Daň z nemovitostí	337	369	341	374
0000	4111	Neinvestiční přijaté dotace ze všeob. pokl. s	21	43	0	53
0000	4112	Neinvestiční přijaté dotace ze SR v rámci	40	87	82	86
0000	4116	Ostatní neinvestiční přijaté dotace ze stá	0	43	42	
0000	4122	Neinvestiční přijaté dotace od krajů	2 251	2 308		56
0000	4213	Investiční přijaté dotace ze státních fond	3 000	4 504	1 113	71
0000	4216	Ostatní investiční přijaté dotace ze státn	0	4 042	6 966	300
0000	4222	Investiční přijaté dotace od krajů	0	0	0	5 150

Pramen: vlastní zpracování výkazů hospodaření obce Březnice

Místní poplatky

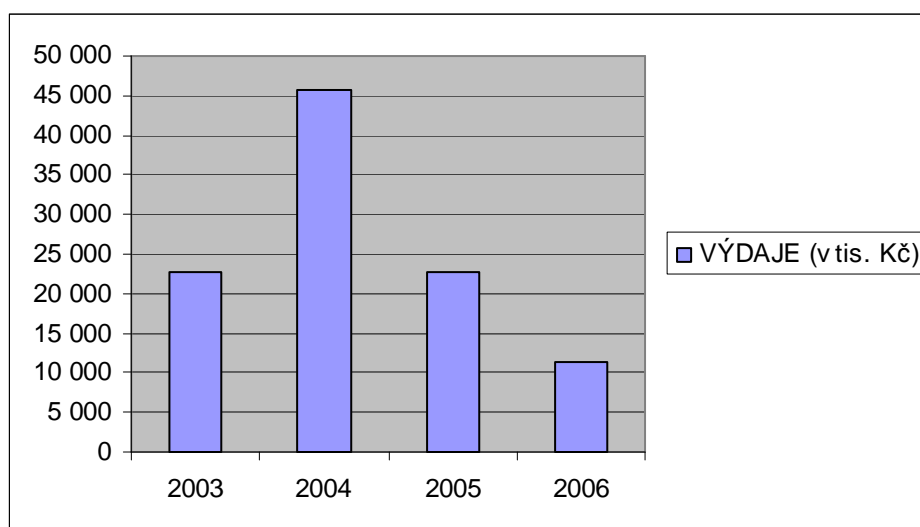
Obec Březnice svými obecně závaznými vyhláškami určila na svém území následující místní poplatky:

- Poplatek za svoz komunálního odpadu
- Poplatek za provoz herního automatu
- Poplatek za vybrané vstupné na území obce
- Poplatek za užívání veřejného prostranství
- Poplatek za kabelovou televizi

- Poplatek za chov psa na území obce
- Poplatek za pronájem hřbitovního místa

2.2.2 Výdaje obecního rozpočtu

Data zde použitá pochází z **výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí**, které jsou sestaveny vždy k 31.12. příslušného roku.

Graf č. 3. Celková výše výdajů obecního rozpočtu v jednotlivých letech (Pramen: vlastní zpracování výkazů hospodaření obce Březnice)

Horizontální analýza základních výdajových tříd obecního rozpočtu

V průběhu sledovaného období dochází k velkému nárůstu **kapitálových výdajů** v roce 2004 v souvislosti s investiční výstavbou. Poté dochází opět k relativně rychlému snižování hodnoty tohoto druhu výdajů.

U **běžných výdajů** dochází k prudkému poklesu meziročně v letech 2004 – 2005. V roce 2006 pokles pokračuje nadále, ale v jen relativně malých hodnotách.

Tabulka č. 5. Horizontální analýza základních výdajových tříd obecního rozpočtu (změnové údaje)

Horizontální analýza	2004		2005		2006	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Třída 5. Běžné výdaje	1 336	9,9	-6 327	-42,6	-643	-7,5
Třída 6. Kapitálové výdaje	21 558	232,1	-16 600	-53,8	-10 768	-75,6
VÝDAJE CELKEM	22 894	100,4	-22 927	-50,2	-11 411	-50,1

Pramen: vlastní zpracování výkazů hospodaření obce Březnice

Podrobnější analýza významných výdajů obecního rozpočtu dle odvětvového členění

Tabulka č. 6. Významné rozpočtové výdaje dle odvětvového členění (v tis. Kč)

Významné rozpočtové výdaje						
OdPa	Pol		2003	2004	2005	2006
1031		Pěstební činnost	378	504	367	235
2212		Silnice	244	196	268	1 825
2310		Pitná voda	1 266	16 466	14 102	308
3113		Základní školy	3 247	3 416	998	976
3341		Rozhlas a televize	301	309	623	375
3412		Sportovní zařízení v majetku obce	0	0	0	2 252
3419		Ostatní tělovýchovná činnost	1 967	472	129	13
3613		Nebytové hospodářství	92	12	475	1 293
3631		Veřejné osvětlení	241	221	487	315
3633		Výstavba a údržba místních inž. sítí	6 252	12 881	6	151
3722		Sběr a svoz komunálního odpadu	507	507	528	493
6112		Zastupitelstva obcí	860	799	827	1 060
6171		Činnost místní správy	na	2 810	1 454	1 241
		VÝDAJE CELKEM	22 796	45 690	22 763	11 352

Pramen: vlastní zpracování výkazů hospodaření obce Březnice

V této analýze se zaměříme na výdaje podle odvětvového členění a budeme analyzovat jen nejvýznamnější výdajové položky.

Dle tabulky č. 6 lze jako nejvýznamnější výdajové položky, které ale vykazují největší meziroční kolísavost, označit výdaje v oblasti **pitná voda** a výdaje na údržbu **inženýrských sítí**. V těchto položkách se odráží realizace vodovodu a plynofikace obce.

U položky **základní škola** (dále ZŠ) je třeba zmínit, že zvýšené výdaje v roce 2003 a 2004 souvisí s opravou budovy ZŠ.

Negativní trend růstu výdajů lze vysledovat u položek **silnice** (opravy po dlouhé zimě v roce 2006), **rozhlas a televize** (rostoucí výdaje na údržbu sítě kabelové televize), **nebytové hospodářství, veřejné osvětlení** a v oblasti výdajů na **obecní zastupitelstvo**.

Pozitivní trend poklesu výdajů ve sledovaném období naopak vykazují odvětví **pěstební činnost** (především výdaje na obecní lesy) a **činnost místní samosprávy**.

Analýza financování veřejných služeb

Základní škola

Existence 1. stupně základní školy (dále ZŠ) má v obci dlouholetou tradici a přináší obyvatelům obce řadu výhod. Proto obec vnímá existenci ZŠ v obci jako jednu z programových priorit. Její další existence je ale za současné situace velkým otazníkem. Nejen, že dětí školního věku je v obci podstatně méně než dříve, ale mnoho rodičů posílá své děti do ZŠ ve Zlíně. Obec totiž musí na každého žáka, který návštěvu ZŠ mimo své bydliště platit příslušné obci (v tomto případě městu Zlín) nemalé příspěvky, které by jinak mohly sloužit na provoz vlastní školy.

V předchozích letech se mohli rodiče dětí končících 1. stupeň ZŠ, rozhodnout, zda dají dítě na 2. stupeň ZŠ do Bohuslavic (sousední obec v údolí) nebo do Zlína. Z toho taky plynula skutečnost, že obec Březnice přispívala v minulých letech na své žáky i obci Bohuslavice. Ale vzhledem k neobsazenosti tříd končí k 1.9.2007 provoz 2. stupeň ZŠ v Bohuslavicích.

Financování základní školy probíhá obvyklým modelem. Škola je příspěvkovou organizací. Kraj dává prostředky na platy učitelů, obec dává prostředky na ostatní provozní výdaje školy i investiční prostředky (např. na opravy školní budovy).

Kabelová televize

V roce 1996 obec Březnice vybudovala na svůj náklad pro své občany rozvody kabelové televize. Tento krok byl řešením situace, která je způsobena tím, že hlavní vysílač TV a radia pro Zlín a okolí stojí na kopci zvaném Maják přímo nad obcí a většina území obce je tím pádem v rádiovém stínu. Od začátku byla síť v majetku obce

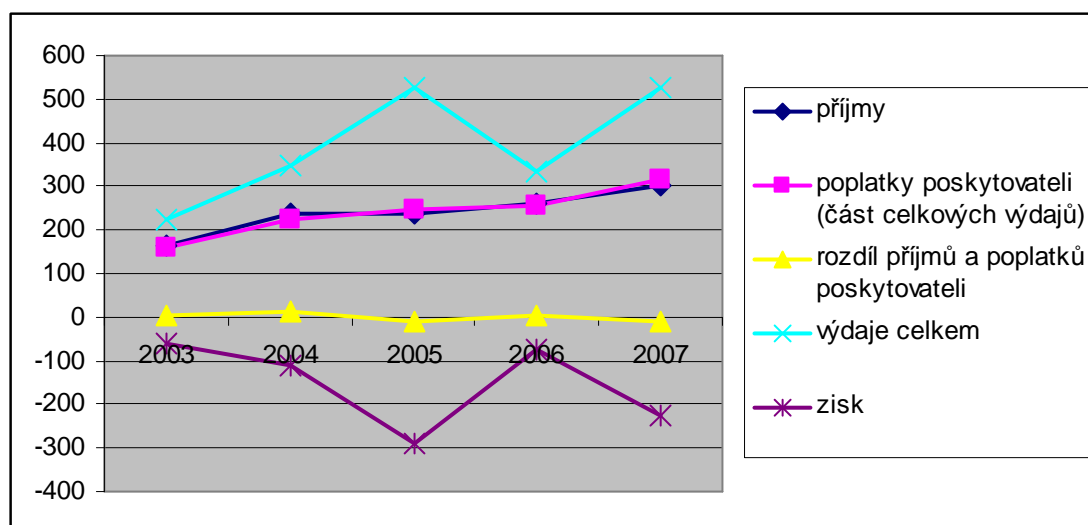
a obec i danou službu vyúčtovávala občanům, ale skutečným provozovatelem sítě a dodavatelem programové nabídky byla firma Satturn Holešov, spol s r.o.

Provoz KT byl vždy ze strany obce vnímán jako služba občanům. To s sebou neslo fakt, že provoz nikdy nebyl rentabilní.

Tabulka č. 7. Analýza rentabilnosti provozu kabelové televize (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	2006	2007
příjmy	163	237	237	261	303
poplatky poskytovateli (část celkových výdajů)	160	226	248	256	314
rozíl příjmů a poplatků poskytovateli	3	11	-11	5	-11
výdaje celkem	222	347	525	335	527
zisk	-59	-110	-288	-74	-224

Pramen: vlastní zpracování výkazů hospodaření obce Březnice

Graf č. 4. Analýza rentabilnosti provozu kabelové televize (v tis. Kč) (pramen: vlastní zpracování výkazů hospodaření obce Březnice)

Tabulka č. 8. Vývoj nabídky kabelové televize (poplatky jsou uvedeny za měsíc)

rok	počet programů v nabídce	poplatek obce provozovateli	poplatek občana obci
2006	13	86 Kč	83 Kč
2007	16	103 Kč	100 Kč

Pramen: vlastní zpracování dat z obce

Svoz komunálního odpadu

Zajišťuje společnost Technické služby Zlín. Obec se rozhodla pro třídění následujících druhů odpadu: plasty, sklo, papír a železo.

Příspěvek na dopravní obslužnost obce

Obec má povinnost přispívat kraji ve výši 50Kč na obyvatele a rok na dopravní obslužnost obce. Kraj tyto prostředky dále distribuuje dopravcům ve formě dotací na provoz jednotlivých autobusových linek.

Celkový příspěvek obci kraji za tímto účelem činí v současnosti 58.500 Kč za rok.

Obecní infokanál na KT

Již v době, kdy obec budovala svou vlastní síť KT (rok 1997), bylo tak činěno nejen s ohledem na poskytnutí kvalitního televizního vysílání občanům, ale i s cílem získat další cestu ke komunikaci s občany.

Z obecního rozpočtu byly v té době vyčleněny prostředky na nákup PC a konvertoru, pomocí kterých bylo možné do sítě vysílat obrazovou informaci, skládající se z na pozadí běžících titulků, které se opakují, případně za doplnění podkresové hudby.

2.2.3 Aktiva (majetková struktura)

Data použitá v této části pochází z **rozvah** za roky 2003-2006, které jsou sestaveny vždy k 31.12. příslušného roku.

Horizontální analýza aktiv

V rámci této analýzy (viz tabulka č. 9) si můžeme všimnout několika významných skutečností. Předně je třeba říci, že dochází k relativně velkému meziročnímu kolísání **celkových aktiv**. Největším zdrojem tohoto kolísání jsou **účty rozpočtového hospodaření**, kde se promítá realizace velkých investičních akcí (více viz kapitola 2.3) a velké kolísání zůstatku na **základním běžném účtu**. Zároveň je ale třeba říci, že dochází během celého sledovaného období k postupnému nárůstu celkové sumy **aktiv**, což lze hodnotit pozitivně, ale jen při současném položení otázky, zda bude obec i

v budoucnu schopna svá aktiva udržovat a nepovede to k velkému vzrůstu nákladů na tuto údržbu.

Tabulka č. 9. Horizontální analýza nejvýznamnějších položek aktiv obce (změnové údaje)

Horizontální analýza		2004		2005		2006	
		v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
	AKTIVA CELKEM	76 388	64,2	-40 212	-20,6	26 767	17,2
A.	STÁLÁ AKTIVA	30 876	28,7	13 451	9,7	3 908	2,6
1.	Dlouhodobý nehmotný majetek	-44	-12,3	0	0,0	155	49,5
3.	Dlouhodobý hmotný majetek	30 919	28,8	13 451	9,7	3 754	2,5
031	Pozemky	-1 085	-2,0	-459	-0,9	-4	0,0
021	Stavby	21 764	53,7	-534	-0,9	36 020	58,3
042	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	10 246	102,3	14 268	70,4	-32 489	-94,1
5.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0,0	0	0,0	0	0,0
B.	OBĚŽNÁ AKTIVA	45 513	401,0	-53 663	-94,4	22 859	714,3
1.	Zásoby	-20	-57,4	7	46,4	-3	-13,6
2.	Pohledávky	-61	-73,9	58	267,4	151	191,1
3.	Finanční majetek	0		0		0	
4.	Účty rozpočtového hospodaření	45 594	405,9	-53 727	-94,5	22 709	732,5
231	Základní běžný účet	-7 909	-70,4	-224	-6,7	3 713	119,8

Pramen: vlastní zpracování rozvah obce Březnice k 31.12 příslušných roků

V oblasti **stálých aktiv** si můžeme všimnout zpomalujícího se růstu této položky. Na tomto trendu se podílejí především dílčí položky **dlouhodobého hmotného majetku** a to především vzájemný vztah účtu **staveb** a **nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku**, které mají opět souvislosti s realizací velkých investičních akcí (plynifikací obce a dvouetapovou výstavbou vodovodu).

V rámci horizontální analýzy musíme velice pozitivně hodnotit položku **pozemky**. Mnoho malých obcí si totiž v minulosti krylo výpadky příjmů prodejem obecního nemovitého majetku (i když mohla být upřednostněna např. forma pronájmu). Obec

Březnice takto, dle horizontální analýzy, nečinila, a tím upřednostnila příjmový efekt dlouhodobý nad krátkodobým. Své pozemky většinou pronajímá, a tak preferuje trvalý příjem před jednorázovým. Ponechává si tak značnou finanční rezervu do budoucna, která je navíc dobře zhodnocována, protože cena pozemků v lokalitě obce Březnice v současnosti prudce roste.

V posledních dvou sledovaných letech je potřeba upozornit na růst objemu **pohledávek**. Konkrétně se jedná o růst pohledávek za rozpočtové příjmy a poskytnutí provozní zálohy v roce 2006.

Nárůst prostředků na **běžném účtu** obce o téměř 4 mil. Kč v posledním sledovaném roce i jejich celková hodnota těchto prostředků vede k úvaze, zda by se nemohlo s volnými finančními prostředky obce nakládáno lépe, a proto se i tímto bude tato práce zabývat.

Vertikální analýza aktiv

Na základě vertikální analýzy aktiv (viz tabulka č. 10) můžeme konstatovat, že majetková struktura obce je relativně stálá. 70% - 90% obecního majetku tvoří **dlouhodobý hmotný majetek**. V rámci podrobnějšího členění této položky vidíme, že procentuální podíl hodnoty **pozemků** postupně klesá (absolutní hodnotu zůstává stejná) a u **staveb** naopak roste (z důvodu velké investiční činnosti obce z důvodu výstavby). Ve vztahu s meziroční hodnotou **staveb** je hodnota položky **nedokončený dlouhodobý hmotný majetek**.

V rámci **oběžných aktiv** dochází k cyklickému kolísání vlivem velkých meziročních změn položky **účty rozpočtového hospodaření**.

Tabulka č. 10. Vertikální analýza nejvýznamnějších položek aktiv (v %)

Vertikální analýza		2003	2004	2005	2006
	AKTIVA CELKEM	100,0	100,0	100,0	100,0
A.	STÁLÁ AKTIVA	90,5	70,9	97,9	85,7
1.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0,3	0,2	0,2	0,3
	Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku				
2.		0,0	0,0	0,0	0,0
3.	Dlouhodobý hmotný majetek	90,1	70,7	97,7	85,4
031	Pozemky	46,0	27,5	34,3	29,2
021	Stavby	34,0	31,9	39,8	53,7
	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí				
022		0,9	0,6	0,8	0,7
	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek				
042		8,4	10,4	22,2	1,1
	Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku				
4.		0,0	0,0	0,0	0,0
5.	Dlouhodobý finanční majetek	0,0	0,0	0,0	0,0
B.	OBĚŽNÁ AKTIVA	9,5	29,1	2,1	14,3
1.	Zásoby	0,0	0,0	0,0	0,0
2.	Pohledávky	0,1	0,0	0,1	0,1
3.	Finanční majetek	0,0	0,0	0,0	0,0
4.	Účty rozpočtového hospodaření	9,4	29,1	2,0	14,2
231	Základní běžný účet	9,4	1,7	2,0	3,7
218	Zúčtování výdajů ÚSC	0,0	23,4	0,0	6,2
5.	Přechodné účty aktivní	0,0	0,0	0,0	0,0

Pramen: vlastní zpracování rozvah obce Březnice k 31.12 příslušných roků

2.2.4 Pasiva (kapitálová struktura)

Horizontální analýza pasiv

V rámci této analýzy (viz tabulka č.11) lze konstatovat, že k meziročním změnám **celkových pasiv** dochází především vlivem kolísání hodnoty **majetkových fondů** v oblasti **vlastních zdrojů**. Na tomto místě je třeba říci, že majetkové fondy jsou v průběhu celého sledovaného období tvořeny zcela **fondem dlouhodobého majetku**, který reflektuje realizaci větších investičních akcí během tohoto období (plynifikace, vodovod), a tím přírůstek obecního majetku.

V oblasti **cizích zdrojů** dochází v roce 2004 k významnému nárůstu, vlivem poskytnutí půjčky obci na 2. etapu výstavby vodovodu od Evropské investiční banky (dále EIB) ve výši 8,085 mil. Kč.

Tabulka č. 11. Horizontální analýza nejvýznamnějších položek pasiv (změnové údaje)

Horizontální analýza		2004		2005		2006	
		v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
	PASIVA CELKEM	76 388	64,2	-40 212	-20,6	26 767	17,2
C.	VLASTNÍ ZDROJE	68 307	57,5	-40 307	-21,5	27 390	18,7
1.	Majetkové fondy	7 694	7,1	13 301	11,5	19 871	15,4
4.	Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření	60 613		-60 613	-100,0	7 545	
5.	Výsledek hospodaření	0	0,0	6 978	62,6	0	0,0
D.	CIZÍ ZDROJE	8 081	4119,8	95	1,2	-624	-7,5
3.	Krátkodobé závazky	-4	-2,3	245	127,9	-25	-5,7
321	Dodavatelé	4	5,5	237	324,7	-35	-11,3
4.	Bankovní úvěry a půjčky	8 085		-150	-1,9	-599	-7,5

Pramen: vlastní zpracování rozvah obce Březnice k 31.12 příslušných roků

Vertikální analýza pasiv

V rámci této analýzy se ukazuje dlouhodobá vysoká stabilita struktury obecních pasiv. K jediné významnější změně dochází v roce 2004 po přijetí úvěru od EIB na 2. etapu vodovodu. Ale i přesto dochází k nárůstu **cizích zdrojů** z téměř nulových hodnot jen asi o 4,5%.

Tabulka č. 12. Vertikální analýza nejvýznamnějších položek pasiv (v %)

Vertikální analýza		2003	2004	2005	2006
	PASIVA CELKEM	100,0	100,0	100,0	100,0
C.	VLASTNÍ ZDROJE	99,8	95,8	94,6	95,7
1.	Majetkové fondy	90,5	59,0	82,9	81,6
2.	Finanční a peněžní fondy	0,0	0,0	0,0	0,0
3.	Zvláštní fondy OSS	0,0	0,0	0,0	0,0
4.	Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření	0,0	31,0	0,0	4,1
211	Financování výdajů ÚSC	0,0	15,9	0,0	-4,5
217	Zúčtování příjmů ÚSC	0,0	15,2	0,0	8,6
5.	Výsledek hospodaření	9,4	5,7	11,7	10,0
933	Převod zúčtování příjmů a výdajů z min. let	9,4	5,7	-3,2	-2,7
964	Saldo výdajů a nákladů	-0,2	-0,1	14,6	12,3
965	Saldo příjmů a výnosů	0,1	0,1	0,3	0,3
D.	CIZÍ ZDROJE	0,2	4,2	5,4	4,3
1.	Rezervy	0,0	0,0	0,0	0,0
2.	Dlouhodobé závazky	0,0	0,0	0,0	0,0
3.	Krátkodobé závazky	0,2	0,1	0,3	0,2
321	Dodavatelé	0,1	0,0	0,2	0,2
4.	Bankovní úvěry a půjčky	0,0	4,1	5,1	4,0
5.	Přechodné účty pasivní	0,0	0,0	0,0	0,0

Pozn. ÚSC- územní samosprávný celek

Pramen: vlastní zpracování rozvah obce Březnice k 31.12 příslušných roků

2.2.5 Doplnkové analýzy a hodnocení

Analýza zadluženosti obce

Obec má jedinou půjčku. Jedná se o bezúročnou půjčku Evropské investiční banky (dále: EIB) na výstavbu vodovodu, ve výši 8,085 mil. Kč, s dobou splatnosti 15 let. Měsíční splátka tedy činí 44.917 Kč.

Dluh obce činí jen asi 4% z celkového objemu pasiv. Tato skutečnost, společně s bezúročností půjčky a výší zůstatku disponibilních finančních prostředků obce jednoznačně ukazují, že obec nemá v oblasti zadluženosti problémy.

Analýza pojištění obecního majetku

Obecní majetek je pojištěn v rozsahu požadovaném zákonem. Rozsah pojištění jednotlivých rizik i ostatní parametry pojistných smluv považuji ve většině případů za dobré, v některých případech za dostatečné. Proto v této oblasti akutně není třeba změn. Do budoucna se budeme některými dílčími nedostatky zabývat a bude navrženo jejich případné řešení (pokud k němu bude ze strany obecního zastupitelstva vůle).

Obecní majetek je v současnosti pojištěn u Hasičské vzájemné pojišťovny, a.s.

Analýza kontroly obecního hospodaření

Přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok

Obec si dle § 42 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích zvolila, že své hospodaření nechává každoročně přezkoumávat příslušným krajským úřadem (tj. Krajským úřadem Zlínského kraje).

Průběžná kontrola hospodaření obce

Za účelem průběžné kontroly hospodaření obce (např. i na podnět občanů) je zřízen kontrolní výbor, který může ze zákona (§119 odst. 3, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích) kontrolovat plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, dále pak dodržování právních předpisů ostatními výbory a plní další kontrolní úkoly jimiž výbor pověřilo zastupitelstvo obce. Tato komise se schází minimálně dvakrát ročně.

2. 3 Investiční projekty v obci

2.3.1 Realizované investiční projekty

Plynofikace obce Březnice

Datum kolaudace:	5.11.2004
Náklady:	18.653.785 Kč
Financováno za pomoci	Státního fondu životního prostředí

Vodovod Březnice I. etapa

Datum kolaudace:	10.1.2005
Náklady:	16.169.529,70 Kč
Financováno za pomoci:	Evropské investiční banky
Realizováno za pomoci	dotace MZe

Vodovod Březnice II. etapa

Datum kolaudace:	24.3.2006
Náklady	13.933.400 Kč
Realizováno za pomoci	dotace MZe a Zlínského kraje

2.3.2 Investiční projekty ve fázi realizace

Sportovně-kulturní areál

Jeho stavba probíhá v bočním údolí obce, které se táhne směrem ke známým zlínským filmovým ateliérům.

Plánovaným termínem dostavby tohoto areálu je rok 2008.

Součástí tohoto multifunkčního areálu budou:

- fotbalové hřiště,
- šatny pro sportovce,
- sociální zařízení,
- víceúčelový kurt (volejbal, tenis, hokejbal...),
- dětské hřiště,
- hudební pavilon (na pořádání kulturních a společenských akcí).

2.3.3 Plánované velké investiční projekty

Kanalizační síť

Neexistence kanalizace v době, kdy v obci probíhá výstavba mnoha rodinných domů (dále RD), je velkým problémem.

Obec má mimořádný zájem na vybudování kanalizační sítě, ale jejímu záměru brání, při ceně celého projektu okolo 60 -70 mil. Kč, několik zásadních problémů:

1. o dotaci na projektovou dokumentaci k územnímu rozhodnutí se dosud u krajského úřadu nežádalo,
2. ČR se zavázala EU realizovat do roku 2010 kanalizace v obcích nad 2000 obyvatel (ČR nemá žádný závazek v oblasti budování kanalizací v obcích s menším počtem obyvatel),
3. pravděpodobnost získání dotace od Ministerstva životního prostředí (dále MŽP) není příliš vysoká a k její žádosti je třeba zpracovat dokumentaci ,
4. ještě rozsáhlejší projektovou dokumentaci je třeba zpracovat k žádosti o peníze ze strukturálních fondů (dále SF) EU a je v tomto případě nutné zadat zpracování některé z agentur která za tuto práci (bez ohledu na výsledek) inkasují asi 100.000Kč.

Pokud by vše proběhlo podle „optimistického scénáře“, mělo by k dokončení této stavby dojít v letech 2010 – 2011.

Cyklostezka

S ohledem na plánované dobudování cyklostezky Otrokovice-Zlín-Vizovice obec Březnice uvažuje o vybudování boční větve této trasy, která by do obce přivedla cykloturistiku a umožňovala by také snazší dostupnost Zlína a cykloturistiku ve zlínském údolí (zvláště v letních měsících) pro obyvatele Březnice.

Trasa této plánované cyklostezky vede ze Zlína po úbočí kopce Tlustá Hora do známé zlínské čtvrti Filmové ateliéry a odtud za Lesním hřbitovem zahne vpravo do údolí, které již se svažuje ke Březnici a okolo sportovně-kulturního areálu se dostane do samotného centra obce.

Obec Březnice má hlavní zájem podílet se pouze na poslední části této trasy tj. Filmové ateliéry-Březnice, která se nalézá na území jejího katastru.

2.4 Shrnutí analýzy obecního hospodaření

2.4.1 SWOT analýza

Před aplikací této metody na obec Březnici a její hospodaření i ostatní oblasti jejího fungování uvedeme několik zásadních údajů o použité metodě:

Jedním z prvků doplňujících hodnocení hospodaření obce je analýza SWOT. SWOT je zkratkou slov z angličtiny: Strengths (přednosti = silné stránky), Weaknesses (nedostatky = slabé stránky), Opportunities (příležitosti), Threats (hrozby). SWOT analýza tedy představuje kombinaci dvou analýz, S - W a O – T.

Podstatou této metody je odhalení, a současně vzájemné porovnání vnitřních silných a slabých stránek zkoumaného objektu a příležitostí a hrozeb, které na něj působí zvenčí. Smysl SWOT analýzy přitom samozřejmě spočívá v akceptování silných stránek a odstraňování (nebo alespoň omezování) stránek slabých, čímž se zvyšuje pravděpodobnost budoucí realizace příhodných možností a naopak se omezuje dopad takto pojmenovaných hrozeb (8).

SWOT analýza obce Březnice

Silné stránky (S)

- obec je v dobré finanční situaci, vykazuje malou míru zadluženosti,
- obec v minulosti nerozprodávala svůj nemovitý majetek,
- obec má velkou finanční rezervu pro případ mimořádných událostí,
- blízkost krajského města (Zlín) a přitom vesnické prostředí,
- nově připravovaná velká lokalita na výstavbu RD,
- krásná příroda v okolí,
- historická památka: druhý nejstarší kostel v okrese Zlín.

Slabé stránky (W)

- špatná alokace finanční rezervy obce,
- nerentabilita provozu kabelové televize,
- špatná meziroční porovnatelnost návrhů obecního rozpočtu,

- roztáhlost obce (hluboké úzké údolí) a s tím související 2 velké problémy: údržba komunikací a sítí (především v zimě),
- rezignace obyvatel na venkovský život a soudržnost (obecný problém většiny obcí),
- obec má 1170 obyvatel, z této skutečnosti vyplývají horší podmínky pro získávání dotací.

Příležitosti (O)

- obec vlastní rozvody kabelové televize, a může dojít k rozšíření služeb přes ni nabízených,
- obec má ve svém katastru ideální pozemky na stavbu RD, které jsou v současnosti nejbližší k městu ze všech okolních obcí (5 minut od centra Zlína), tzn. bude o ně ze všech příměstských lokalit největší poptávka,
- bude se budovat cyklostezka Otrokovice-Vizovice a do obce by mohla vést její boční větev,
- buduje se velký sportovně kulturní areál, který má mnohostranné využití.

Hrozby (T)

- růst objemu pohledávek,
- pokles příjmů obecního rozpočtu,
- neujasněnost koncepce v oblasti budoucích velkých investičních akcí,
- zavření základní školy (hrozí nedostatek žáků, především pokud rodiče budou vozit děti do škol ve Zlíně),
- nedostatek financí,
- nový sportovně-kulturní areál může být nakonec pro obec velkou zátěží (provozní náklady,
- velké náklady na rekonstrukci sítě kabelové televize v souvislosti s digitalizací vysílání.

2.4.2 Pojmenování řešených oblastí

Nedostatky

Nevhodné disponování s volnými finančními prostředky obce

Obec si vzhledem k velkým investičním plánům do budoucna vytváří značnou finanční rezervu. Tato rezerva byla dlouho uložena na běžném účtu s velice nízkým úrokem.

Nerentabilita KT

Poplatek za kabelovou televizi je doposavad určován tak, aby přibližně kryl poplatek obce provozovateli (jak to lze názorně vidět v tabulce a grafu v části Financování veřejných služeb), ale ani zdaleka není v jeho výši zaúčtována údržba sítě a ostatní náklady související s provozem této sítě.

Nevyužití možností KT

I když to rozvody KT umožňují, zatím nejsou využity pro datové služby a poskytování internetové konektivity, což nepřispívá k rentabilitě provozu sítě KT.

Návrhy obecního rozpočtu

Návrhy obecního rozpočtu, které jsou předkládány ke schválení zastupitelstvu, nejsou sestavovány ve standardizované, meziročně snadno srovnatelné podobě. Každý rok byl návrh obecního rozpočtu jinak členěn. V obecním rozpočtu nejsou příjmy a výdaje členěny přehledně do jednotlivých příjmových a výdajových oblastí.

Tato situace vede k tomu, že orgány obce nemají o vývoji příjmů a výdajů v druhovém a třídním členění ucelenější představu.

Nedostatky v plánu využití kulturního areálu

Jako zásadní nedostatek tohoto sportovně-kulturního areálu vidím v absenci prodejny občerstvení, případně dalších služeb souvisejících s tím, že v budoucnosti okolo areálu povede cyklostezka.

Obtíže

Financování obecní kanalizace

Při značné ceně projektu (cca. 60 – 70 mil. Kč), která je několikanásobkem celého ročního obecního rozpočtu, se obec neobejde bez hledání a získávání externích zdrojů financování.

Přibližná finanční náročnost jednotlivých kroků realizace projektu:

vypracování projektové dokumentace pro územní rozhodnutí	300 tis. Kč
vypracování projektové dokumentace pro stavební povolení	850 tis. Kč
vypracování projektové dokumentace pro žádost o dotaci ze SF	100 tis. Kč
samotná realizace výstavby	60 – 70 mil. Kč

Neznámé

Cyklotezka

V oblasti záměru přivést do obce jednu z větví cyklotezky neexistuje na obecní úrovni žádná koncepce. Proto se bude tato práce touto otázkou více zajímat. Snahou bude získat pokud možno co nejvíce dostupných informací a navrhnout obci alespoň základní koncepci postupu v této věci.

Využití nové stavební lokality

Obec prozatím nemá podrobnější koncepci na využití plánované stavební lokality pro RD. Příprava výstavby v této lokalitě (terénní úpravy, přivedení inženýrských sítí, rozparcelování) bude s největší pravděpodobností zadána skrze výběrové řízení soukromé firmě.

3. VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ, JEJICH PŘÍNOS A STUPEŇ REALIZACE

Na základě výstupů analýzy obecního hospodaření, provedené SWOT analýzy a dalších získaných dat jsou v této práci formulovány následující návrhy na zlepšení současného stavu hospodaření obce.

Návrh č. 1

Na prvním místě je zařazen návrh, který se zaměřuje na řešení problému, který byl odhalen již při první podrobnější analýze rozvahy. Jedná se o výše popsanou skutečnost, že obec udržuje **nepřiměřeně vysokou částku na svém běžném účtu** s cílem tvořit si rezervu na budoucí velké investiční akce. Zastupitelstvu obce proto bylo navrženo vypsát pro banky výběrové řízení s následujícím zadáním:

1. vkladový účet splňující zákonné podmínky pro obce, akceptace 10 měsíční výpovědní lhůty, vklad cca 5mil. Kč,
2. vkladový účet, akceptace týdenní výpovědní lhůty, vklad cca. 1 mil Kč.

Zastupitelstvo obce návrh přijalo, výběrové řízení bylo vypsáno a z něj vyšla vítězně Raiffeisenbank a.s., která nabídla v obou případech revolvingové termínované vklady s dodržением předepsané výpovědní lhůty a nejvyšším úročením za jinak stejných podmínek (v porovnání s ostatními). Na bližší podmínky těchto revolvingových vkladů se dle smlouvy uzavřené mezi obcí a bankou vztahuje obchodní tajemství.

Obecní peníze již jsou v současnosti na příslušných účtech, proto již nedochází ke ztrátám vlivem inflace ani ke ztrátám z důvodu nevyužitých příležitostí.

Realizace tohoto návrhu rozhodně vedla k nejlépe měřitelnému výsledku této práce, kdy lze jasně prokázat, že obec tímto krokem získala dodatečné příjmy ve výši mnoha desítek až stovek tisíc Kč ročně, což vzhledem k výši obecního rozpočtu není zanedbatelná suma.

Návrh č. 2

Ve dalším návrhu se tato práce dostává do oblasti příjmů i výdajů obecního rozpočtu v oblasti poskytování veřejných služeb. Tento **návrh týkající se kabelové**

televize (dále KT) vychází z nerentabilnosti, problémů a nevyužitých příležitostí, které jsou popsány v předešlé analytické části.

Pro rentabilitu provozu KT, tzn. aby nedocházelo pouze ke krytí poplatků poskytovateli, ale i ostatních nákladů souvisejících s jejím provozem, doporučuji navýšení poplatků za využití sítě KT o 60% v cílovém stavu. Zdůvodnění tohoto čísla viz. tabulka č. 11.

Tabulka č. 13. Analýza rentabilnosti provozu kabelové televize (v tis. Kč/rok)

	2003	2004	2005	2006	2007	průměr
příjmy	163	237	237	261	303	240
výdaje	222	347	525	335	527	391
ztráta	59	110	288	74	224	151
výdaje převyšují příjmy o	36%	46%	122%	28%	74%	61%

Pramen: Obecně závazná vyhláška obce Březnice

Tohoto cílového stavu by ale nemělo být dosaženo jen úpravou poplatků za poskytování televizního vysílání a obecního infokanálu (současný stav), ale i pomocí spuštění dalších poskytovaných a správného určení výše poplatků za tyto nové služby.

Toho se týká návrh z oblasti provozu sítě KT, který byl předložen již v době počátku přípravy této bakalářské práce. Jedná se o poskytování datových služeb a internetové konektivity skrze síť KT. Poskytování těchto služeb by mohlo být velmi výhodné nejen pro občany, ale také pro podnikatelské subjekty působící na území obce. Tímto by se zlepšily podmínky jejich fungování a zároveň by mohly výrazně přispět k rentabilitě provozované sítě KT.

Obecní zastupitelstvo se usneslo na vypsání výběrového řízení na rekonstrukci sítě KT pro datové funkce a následnou dodávku internetové konektivity (které by mělo, dle návrhu pramenícího z této práce, již v zadání rekonstrukce požadovat možnost variability poskytovaných služeb vůči jednotlivým koncovým zařízením).

Tento návrh byl obecním zastupitelstvem odsouhlasen a v současné době již z výběrového řízení vyšla vítězně společnost Avonet, s.r.o.

Avšak pro další období realizace bude doporučeno, ještě před dokončením projektu rozšíření služeb rozvodů KT, podrobně analyzovat využití stávajících služeb a

analyzovat poptávku po službách nových (např. formou průzkumu nebo předběžných objednávek).

Teprve na základě těchto informací by se mělo rozhodnout o nabízené míře variability odebíraných služeb (tj. kolik možností programových nabídek TV vysílání a internetových tarifů bude nabízeno) a ceně jednotlivé variant.

Cenový návrh bude obci vypracován s ohledem na rentabilitu vlastněné sítě KT, ale i s ohledem na sociální aspekty této služby, protože se v první řadě jedná o službu obce svým občanům.

Základní varianty proto budou navrženy jako dotované, protože jejich hlavními odběrateli budou nízkopříjmové skupiny obyvatel. Naopak např. firemní datové tarify a nadstandardní šíře programové nabídky televize (odběratelé ze skupin s vyššími příjmy) by měly být postaveny na ziskovém principu, který by kryl dotace variant základních.

Návrhy č. 3

Tento návrh se dotýká problému s obtížnou **meziroční porovnatelností návrhů obecního rozpočtu** na další rok, který je předkládán ke schválení obecnímu zastupitelstvu.

V průběhu zpracování této práce bylo domluveno, že je ze strany obce zájem tento problém řešit.

Proto bude v dalším období realizace připravena standardizovaná elektronická „šablona“ na sestavování obecního rozpočtu. Práce na ní bude vycházet ze dvou protichůdných požadavků orgánů obce. Snahy obce vše naplánovat co nejméně podrobně (aby se rozpočet dařilo plnit co nejpřesněji v jednotlivých položkách) a snahy o meziroční srovnatelnost ve smysluplně podrobném členění. A to z důvodu snadné analýzy obecního hospodaření pro potřeby současného a budoucího rozhodování.

Návrh č.4

Jak již bylo zmíněno, v současnosti je pro obec jednou z největších investičních výzev **vybudování kanalizační sítě**.

Vzhledem k tomu, že v této záležitosti není doposud obecním zastupitelstvem stanoveno, jak koncepčně postupovat, tato práce danou problematiku analyzovala. Na

tomto místě je prezentován navrhovaný postup, který bude v nejbližší době předložen i obecnímu zastupitelstvu obce Březnice.

V současné situaci je navrhován následující postup:

1. Zpracování projektové dokumentace pro územní rozhodnutí zadat ke zpracování v současném roce (dodavateli dle výběrového řízení). Jedná se totiž logicky o první část celého přípravného procesu, protože je dále podkladem pro projektovou dokumentaci pro získání stavebního povolení. Na tuto projektovou dokumentaci nelze získat žádnou dotaci, proto není třeba tento krok dále odkládat.
2. V roce 2008 požádat kraj o dotaci na projektovou dokumentaci pro stavební povolení kanalizace.
3. Zahájit jednání se statutárním městem Zlín o napojení jeho městské části Pod Majákem na kanalizaci obce Březnice. Tuto městskou část by vzhledem ke geografické poloze mohlo město Zlín napojit na svou kanalizační síť jen za cenu vybudování přečerpávací stanice. Naopak napojení na zamýšlenou kanalizaci obce Březnice by mohlo přinést užitek jak městu Zlínu (úspora, vyřešení jednoho z problémů, který je negativně vnímán občany), tak i Březnici (získání subjektu, který by se podílel na financování výstavby a provozu).
4. Zpracování projektové dokumentace pro stavební povolení (dodavatel dle výběrového řízení)
5. Ve spolupráci s Regionální rozvojovou agenturou východní Moravy (dále RRAVM) vypracovat žádost o dotaci a požádat o dotaci Ministerstvo životního prostředí a dále se pokusit připravit projekt pro získání dotace ze Strukturálních fondů EU .
6. Na základě výsledků předchozích kroků, především bodu č. 5 (získání dotací), provést bilanci financovatelnosti stavby a rozhodnout o dalším postupu.

Návrh č. 5

Týká se výhledového investičního projektu přivedení boční větve cyklostezky Otrokovice-Vizovice do obce Březnice.

Po důkladné analýze současné situace a výhledu v této oblasti bylo zastupitelstvu obce Březnice doporučeno zapojit se do sdružení REGION ZLÍNSKO (dále RZ), které se angažuje právě ve věci výstavby této centrální cyklostezky Otrokovice-Zlín-Vizovice a dalších bočních větví..

Jako zcela nutné se totiž jeví postupovat společně z důvodu:

1. možnosti tvorby společného plánu a koordinace stavby hlavní trasy a výstavby bočních větví včetně veškerého příslušenství této cyklostezky.
2. značného zjednodušení administrativy sloučením celé výstavby pod jednu projektovou dokumentaci a jednu společnou žádost o dotace

Pozitiva

- cyklostezka bude budována v maximální koordinaci zúčastněných subjektů,
- dojde k úsporám v oblasti realizace stavby i administrativy v přípravné fázi.

Možná negativa

- některý ze zúčastněných subjektů se nebude chovat korektně a bude prosazovat své zájmy na úkor druhých nebo se bude snažit získat na celé akci větší míru prospěchu než ostatní,
- může se stát, že bude dokonce záměr obce Březnice, o vybudování vlastní boční větve, v rámci tohoto sdružení zamítnut.

Úkolem této práce je i upozornit obec na možné problémy s budováním cyklostezky z důvodu toho, že příslušné pozemky na plánované trase boční větve cyklostezky (Filmové ateliéry-Březnice) z většiny nejsou ve vlastnictví obce.

Návrh č. 6

Zastupitelstvu obce bylo doporučeno vyčlenit pracovní skupinu, která by se zabývala koncepcí budování nové stavební lokality, aby mohlo být výběrové řízení pro dodavatele přípravných prací na této lokalitě zadáno co nejpřesněji a v souladu se zájmy obce.

Návrh č. 7

Na základě posouzení funkce sportovně-kulturního areálu bude obecnímu zastupitelstvu doporučeno zpracovat do plánů budoucího využití tohoto sportovně kulturního areálu prodejnu s občerstvením (forma pronájmu prostoru za tímto účelem konkrétnímu podnikateli, nebo provozování obcí).

Dále doporučuji obecnímu zastupitelstvu, aby si obec ujasnila celou koncepci provozu budovaného sportovně-kulturního areálu.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo získat všechna potřebná data o hospodaření obce, tyto data analyzovat a pojmenovat problematické oblasti a připravit pro obec návrhy řešení jednotlivých nedostatků.

Obcí, pro kterou byla tato práce zpracována, je obec Březnice ve Zlínském kraji, která má 1181 obyvatel.

První část práce je souhrn těch nejpodstatnějších teoretických poznatků, nutných pro zpracování práce tohoto zaměření. Dotýká se jak oblasti veřejných financí, konkrétně fungování obce, tak i oblasti daňové (rozpočtové určení daní) a finanční.

Následující analýza obecního hospodaření již pracuje s konkrétními daty obce Březnice. Analýza údajů z výkazů hospodaření (obecní rozpočty, rozvaha) je doplněna podrobnějším popisem a rozbořem významných výdajových položek, jak v oblasti zajišťování veřejných služeb, tak i v oblasti provozní a v oblasti větších investičních akcí. Dále jsou doplněny údaje o plánech obce do budoucna. Vše je poté shrnuto ve SWOT analýze s následným pojmenováním nedostatků, obtíží a neznámých.

Jako nejvýznamnější problémy obecního hospodaření byly označeny problémy z oblasti správy obecního majetku a poskytování veřejných služeb (nevhodná alokace finanční rezervy obce, nerentabilita provozu sítě kabelové televize), z oblasti administrativní (špatná meziroční porovnatelnost návrhů obecního rozpočtu) i z oblasti připravovaných velkých investičních akcí (nejasnosti v přípravě jednotlivých projektů).

V návrhové části již jsou jednotlivé problémy rozpracovány do konkrétních návrhů směřujících ke zlepšení současného stavu. Je navržena a realizována efektivní alokace finanční rezervy. Jsou připraveny doporučení ke zvýšení rentability provozu sítě kabelové televize i k sestavování meziročně lépe srovnatelných návrhů rozpočtu. I v oblasti velkých investičních akcí (výstavba kanalizace a cyklostezky) jsou formulovány návrhy ke zlepšení procesu jejich realizace a dosažení úspor.

Práce byla zpracována pro konkrétní obec, ale poznatky v ní obsažené, především část analytická a návrhová, se mohou stát podkladem pro analýzu a zlepšení hospodaření dalších obcí.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literatura

- (1) HAMERNÍKOVÁ, B. a KUBÁTOVÁ, K. *Veřejné finance: učebnice*. 2. vyd. Praha : Eurolex Bohemia, 2004. 355 s. ISBN 80-86432-88-2
- (2) JACKSON, P. M. a BROWN C. V. *Ekonomie veřejného sektoru*. 1. vyd. Praha : Uurolex Bohemia, 2003. 733 s. ISBN 80-86432-09-2
- (3) KOUDELKA, Z. *Obecní samospráva*. 1. vyd. Brno : Doplněk, 2006. 96 s. ISBN 80-7239-193-3
- (4) KOUDELKA, Z. *Právní předpisy samosprávy*. 2. vyd. Praha : Linde Praha, a.s., 2001. 297 s. ISBN 80-7201-274-6
- (5) KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha : C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-778-2
- (6) LAJTKEPOVÁ, E. *Veřejné finance*. 1. vyd. Brno : CERM, 2007. 151 s. ISBN 978-80-7204-495-5
- (7) MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. 1. vyd. Praha : Orac, 2000. 190 s. ISBN 80-86199-23-1
- (8) MATES, P. a WOKOUN, R. a kol. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. 1. vyd. Praha : Prospektrum, 2001. 200 s. ISBN 80-7175-100-6.
- (9) OCHRANA, F. *Hodnocení veřejných projektů a zakázek*. 3. vyd. Praha : ASPI Publishing, s.r.o., 2004. 196 s. ISBN 80-7357-033-5
- (10) OCHRANA, F. *Veřejné projekty a veřejné zakázky: hodnocení a výběr*. 1. vyd. Praha : Kodex, 1999. 232 s. ISBN 80-85963-96-5
- (11) PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha : Management Press, NT Publishing, s.r.o., 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4
- (12) PEKOVÁ, J. *Veřejné finance, úvod do problematiky*. 3. vyd. Praha : ASPI, 2005. 528 s. ISBN 80-7357-049-1
- (13) PELC, V. *Místní poplatky*. 1. vyd. Praha : Linde Praha, a.s., 2004. 302 s. ISBN 80-7201-439-0
- (14) WOKOUN, R. a kol. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 1. vyd. Praha : IFEC s.r.o., 2001. 200 s. ISBN 80-86412-08-3.

Internetové zdroje

(15) *Rozpočty samosprávných celků*. Deník veřejné správy [online] Poslední aktualizace 2.1.2007 [cit. 2007-05-24] Dostupné na www: <<http://denik.obce.cz/>>

Zákony a vyhlášky

(16) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ze dne 12. dubna 2000

(17) Zákon č. 172/1991 Sb. o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí ze dne 24. dubna 1991

(18) Zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní ze dne 29. června 2000

(19) Zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích ze dne 13. prosince 1990

(20) Zákon č. 250/2000Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ze dne 7. července 2000

(21) Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách ze dne 14. března 2006

(22) Zákon č. 111/2006Sb. o pomoci v hmotné nouzi ze dne 14. března 2006

(23) Vyhláška MF č. 23/2002 Sb. o rozpočtové skladbě ze dne 2. července 2002

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Tabulky

- Tabulka č. 1. Rozpočtové určení daní v ČR (**str. 17**)
- Tabulka č. 2. Horizontální analýza příjmových tříd obecního rozpočtu (změnové údaje) (**str. 27**)
- Tabulka č. 3. Vertikální analýza příjmových tříd obecního rozpočtu (údaje v %) (**str. 28**)
- Tabulka č. 4. Podrobnější přehled daňových a dotačních příjmů obecního rozpočtu (v tis. Kč) (**str. 28**)
- Tabulka č. 5. Horizontální analýza základních výdajových tříd obecního rozpočtu (změnové údaje) (**str. 30**)
- Tabulka č. 6. Významné rozpočtové výdaje dle odvětvového členění (v tis. Kč) (**str. 30**)
- Tabulka č. 7. Analýza rentabilnosti provozu kabelové televize (v tis. Kč) (**str. 32**)
- Tabulka č. 8. Vývoj nabídky kabelové televize (poplatky jsou uvedeny za měsíc) (**str. 32**)
- Tabulka č. 9. Horizontální analýza nejvýznamnějších položek aktiv obce (změnové údaje) (**str. 34**)
- Tabulka č. 10. Vertikální analýza nejvýznamnějších položek aktiv (v %) (**str. 36**)
- Tabulka č. 11. Horizontální analýza nejvýznamnějších položek pasiv (změnové údaje) (**str. 37**)
- Tabulka č. 12. Vertikální analýza nejvýznamnějších položek pasiv (v %) (**str. 38**)
- Tabulka č. 13. Analýza rentabilnosti provozu kabelové televize (v tis. Kč/rok) (**str. 47**)

Grafy

- Graf č. 1. Celkové příjmy obecního rozpočtu v jednotlivých letech (**str. 26**)
- Graf č. 2. Struktura příjmů obecního rozpočtu (údaje v %) (**str. 27**)
- Graf č. 3. Celková výše výdajů obecního rozpočtu v jednotlivých letech (**str. 29**)
- Graf č. 4. Analýza rentabilnosti provozu kabelové televize (v tis. Kč) (**str. 32**)

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

atd.	a tak dále
apod.	a podobně
ČR	Česká republika
DPFO	daň z příjmů fyzických osob
DPH	daň z přidané hodnoty
DPPO	daň z příjmů právnických osob
EIB	Evropská investiční banka
EU	Evropská unie
KT	kabelová televize
MF	Ministerstvo financí České republiky
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MŽP	Ministerstvo životního prostředí České republiky
OSVČ	osoby samostatně výdělečně činné
RD	rodinný dům
RRAVM	Regionální rozvojová agentura Východní Moravy
RZ	REGION ZLÍNSKO
SF	strukturální fondy Evropské unie
ZK	Zlínský kraj
ZŠ	základní škola
ZÚSC	základní územní samosprávný celek

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č.1. Mapa s vyznačením polohy obce Březnice

Příloha č. 2. Souhrn dat z výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků z let 2003 – 2006 (obce Březnice)

Příloha č. 3. Souhrn dat z rozvah obce Březnice za roky 2003 - 2006

PŘÍLOHY

Příloha č. 1. Mapa s vyznačením polohy obce Březnice

Pramen: internetové stránky obce Březnice

Příloha č. 2. Souhrn dat z výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků z let 2003 – 2006 (obce Březnice)

Příjmy obecního rozpočtu						
I. rozpočtové příjmy			2003	2004	2005	2006
OdPa	Pol					
0000	1111	Daň z příjmů fyzických osob ze záv. čin. a	1 325	1 459	1 590	1 666
0000	1112	Daň z příjmů fyzických osob ze SVČ	776	1 402	1 953	1 104
0000	1113	Daň z příjmů fyzických osob z kapit. výnos	85	103	88	103
0000	1121	Daň z příjmů právnických osob	1 473	1 613	1 820	1 902
0000	1122	Daň z příjmů právnických osob za obce	76	64	85	0
0000	1211	Daň z přidané hodnoty	2 200	2 374	2 843	2 906
0000	1334	Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdn			0	4
0000	1337	Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	335	379	459	443
0000	1341	Poplatek ze psů	13	19	19	21
0000	1343	Poplatek za užívání veřejného prostranství	0	0	0	9
0000	1344	Poplatek ze vstupného	2	2	1	1
0000	1351	Odvod výtěžků z provozování loterií	2			
0000	1361	Správní poplatky	16	5	1	9
0000	1511	Daň z nemovitostí	337	369	341	374
0000	4111	Neinvestiční přijaté dotace ze všeob. pokl. s	21	43	0	53
0000	4112	Neinvestiční přijaté dotace ze SR v rámci	40	87	82	86
0000	4116	Ostatní neinvestiční přijaté dotace ze stá	0	43	42	
0000	4122	Neinvestiční přijaté dotace od krajů	2 251	2 308		56
0000	4134	Převody z rozpočtových účtů	5 500	6 519	2 008	1
0000	4213	Investiční přijaté dotace ze státních fond	3 000	4 504	1 113	71
0000	4216	Ostatní investiční přijaté dotace ze státn	0	4 042	6 966	300
0000	4222	Investiční přijaté dotace od krajů	0	0	0	5 150
0000		CELKEM	17 474	25 333	19 422	14 260
1031		Pěstební činnost	738	931	561	0
1032		Podpora ostatních produkčních činností	0	0	0	730
2212		Silnice	6	0	0	10
2310		Pitná voda	497	462	58	20
3113		Základní školy	1	26	0	
3141		Školní stravování při předšk. a zákl. vzdělá	18	0	0	
3341		Rozhlas a televize	151	254	239	284
3399		Ostatní záležitosti kultury, církví a sděl.	0	0	52	0
3419		Ostatní tělovýchovná činnost	0	0	130	0
3613		Nebytové hospodářství	150	149	164	170
3631		Veřejné osvětlení	0	0	0	0
3632		Pohřebnictví	2	1	0	0
3633		Výstavba a údržba místních inženýrských sí	816	840	236	32
3639		Komunální služby a územní rozvoj j.n.	100	5	0	0
3721		Sběr a svoz nebezpečných odpadů	0	0	0	0
3722		Sběr a svoz komunálních odpadů	55	20	34	24
3723		Sběr a svoz ostatních odpadů	0	0	27	35
5212		Ochrana obyvatelstva	3	0	0	0
6171		Činnost místní správy	41	1 542	1 694	14
6310		Obecné příjmy z finančních operací	163	98	74	86
		CELKEM	20 235	29 695	22 689	15 665

Výdaje obecního rozpočtu					
II. rozpočtové výdaje		2003	2004	2005	2006
OdPA	Pol				
1014	Ozdravování hosp. zvířat, pol. a spec. plodin	0	21	21	21
1019	Ostatní zemědělská a potravinářská činnost	3	5	8	5
1031	Pěstební činnost	378	504	367	235
1032	Podpora ostatních produkčních činností	0	0	0	105
1036	Správa v lesním hospodářství	0	0	0	85
1039	Ostatní záležitosti lesního hospodářství	0	5	8	5
2212	Silnice	244	196	268	1 825
2219	Ostatní záležitosti pozemních komunikací	0	189	0	0
2221	Provoz veřejné silniční dopravy	56	56	57	58
2310	Pitná voda	1 266	16 466	14 102	308
2321	Odvádění a čištění odpadních vod	22	5	9	12
3113	Základní školy	3 247	3 416	998	976
3314	Činnosti knihovnické	34	27	23	40
3319	Ostatní záležitosti kultury	4	5	0	4
3341	Rozhlas a televize	301	309	623	375
3349	Ostatní záležitosti sděl. prostředků	40	30	33	20
3399	Ostatní záležitosti kultury, církví a sděl.	19	73	60	22
3412	Sportovní zařízení v majetku obce	0	0	0	2 252
3419	Ostatní tělovýchovná činnost	1 967	472	129	13
3421	Využití volného času dětí a mládeže	0	0		1
3543	Pomoc zdravotně postiženým	0	1	1	0
3599	Ostatní činnosti ve zdravotnictví	0	5	8	5
3613	Nebytové hospodářství	92	12	475	1 293
3631	Veřejné osvětlení	241	221	487	315
3632	Pohřebnictví	8	7	16	14
3633	Výstavba a údržba místních inž. sítí	6 252	12 881	6	151
3635	Územní plánování	247	32	0	155
3636	Územní rozvoj	0	3	3	3
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	21	35	47	34
3722	Sběr a svoz komunálního odpadu	507	507	528	493
3723	Sběr a svoz ostatního odpadu	0	27	51	33
3745	Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	12	0	0	53
4339	Ostatní sociální péče a pomoc rodině	0	0	0	18
4341	Sociální pomoc osobám v hmotné nouzi	0	1	0	0
4343	Sociální pomoc osobám v souvislosti s živ. poh.	0	0	0	20
5212	Ochrana obyvatelstva	17	14	0	3
5512	Požární ochrana- dobrovolná část	11	0	49	66
6112	Zastupitelstva obcí	860	799	827	1 060
6114	Volby do parlamentu ČR	9	0	0	14
6115	Volby do zastupitelstev úz. Samospráv	na	14	0	20
6117	Volby do Evropského parlamentu	na	15	0	0
6171	Činnost místní správy	na	2 810	1 454	1 241
6330	Převody vlastním fondům v rozpočtech ÚSC	na	6 519	2 008	1
6399	Ostatní finanční operace	na	0	85	0
6402	Finanční vypořádání minulých let	na	12	14	0
		22 796	45 690	22 763	11 352

Příloha č. 3. Souhrn dat z rozvah obce Březnice za roky 2003 – 2006

Aktiva k 31.12. příslušného roku		2003	2004	2005	2006
	AKTIVA CELKEM	119 026	195 414	155 202	181 969
A.	STÁLÁ AKTIVA	107 675	138 551	152 002	155 910
1.	Dlouhodobý nehmotný majetek	357	313	313	468
018	<i>Drobný dlouhodobý nehmotný majetek</i>	62	35	35	35
019	<i>Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek</i>	23			433
041	<i>Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek</i>	270	278	278	
2.	Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku				
3.	Dlouhodobý hmotný majetek	107 272	138 191	151 642	155 396
031	<i>Pozemky</i>	54 742	53 657	53 197	53 193
032	<i>Umělecké díla a předměty</i>	116	116	116	116
021	<i>Stavby</i>	40 509	62 273	61 739	97 759
022	<i>Samostatné movité věci a soubory movitých věcí</i>	1 127	1 130	1 276	1 276
028	<i>Drobný dlouhodobý hmotný majetek</i>	764	755	676	1 013
042	<i>Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek</i>	10 014	20 260	34 528	2 039
052	<i>Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek</i>			110	
4.	Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku				
5.	Dlouhodobý finanční majetek	46	46	46	46
063	<i>Dlužné cenné papíry držené do splatnosti</i>	46			
069	<i>Ostatní dlouhodobý finanční majetek</i>		46	46	46
B.	OBĚŽNÁ AKTIVA	11 351	56 863	3 200	26 059
1.	Zásoby	35	15	22	19
112	<i>Materiál na skladě</i>	35	15	22	19
2.	Pohledávky	82	22	79	230
314	<i>Poskytnuté provozní zálohy</i>				47
315	<i>Pohledávky za rozpočtové příjmy</i>	82	22	79	183
3.	Finanční majetek				
4.	Účty rozpočtového hospodaření	11 233	56 827	3 100	25 809
231	<i>Základní běžný účet</i>	11 233	3 324	3 100	6 813
213	<i>Poskytnuté příspěvky a dotace PO</i>		3 416		976
214	<i>Poskytnuté dotace ostatním subjektům</i>		69		40
218	<i>Zúčtování výdajů ÚSC</i>		45 670		11 352
410	<i>Materiální náklady</i>		408		3 175
420	<i>Služby a náklady nevýrobní povahy</i>		2 347		1 572
430	<i>Cestovné a ostatní výplaty fyzickým osobám</i>				15
440	<i>Mzdové a ostatní osobní náklady</i>		1 594		1 864
5.	Přechodné účty aktivní				

Pasiva k 31.12. příslušného roku		2003	2004	2005	2006
	PASIVA CELKEM	119 026	195 414	155202	181969
C.	VLASTNÍ ZDROJE	118 830	187 137	146 830	174 220
1.	Majetkové fondy	107 675	115 369	128 670	148 541
901	<i>Fond dlouhodobého majetku</i>	107 675	115 369	128 670	148 542
2.	Finanční a peněžní fondy				
3.	Zvláštní fondy OSS				
4.	Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření		60 613		7 545
211	<i>Financování výdajů ÚSC</i>		30 993		-8 219
215	<i>Vyúčtování rozp. příjmů z běžné činnosti ÚSC</i>		-55		99
217	<i>Zúčtování příjmů ÚSC</i>		29 675		15 665
5.	Výsledek hospodaření	11 155	11 155	18 133	18 133
933	<i>Převod zúčtování příjmů a výdajů z min. let</i>	11 214	11 214	-4 978	-4 835
964	<i>Saldo výdajů a nákladů</i>	-206	-206	22 611	22 468
965	<i>Saldo příjmů a výnosů</i>	147	147	500	500
D.	CIZÍ ZDROJE	196	8 277	8 372	7 748
1.	Rezervy				
2.	Dlouhodobé závazky				
3.	Krátkodobé závazky	196	192	437	412
321	<i>Dodavatelé</i>	69	73	310	275
331	<i>Zaměstnanci</i>	77	73	75	82
336	<i>Závazky ze sociálního zabezpečení a zdrav. pojištění</i>	35	33	36	37
342	<i>Ostatní přímé daně</i>	15	13	14	16
379	<i>Jiné závazky</i>			2	2
4.	Bankovní úvěry a půjčky		8 085	7 935	7 336
951	<i>Dlouhodobé bankovní úvěry</i>		8 085	7 935	7 336
5.	Přechodné účty pasivní				